కాంతం – ఇదిగో అప్పచ్చి.

పిల్లలంతా గల్లంతుగా ఒక్కసారి లేచారు నాకు కావాలె, నాకుకావాలె అని ముందు చంటివాడు తీసుకొన్నాడు. రెండోది పెద్దబ్బాయిది. మూడోది సుసీకి. నాలుగోది పెద్ద దానికి. అయిదోది నాకొచ్చింది. ఆరోది మాఆవిడ తిన్నది.

నామకరణం

పసిపిల్లను పక్కలో పడుకోబెట్టుకొని పురిటి గదిలో నులక మంచంలో పడుకొంది కాంతం. పండబారిన తమల పాకుల లాంటి చెక్కిళ్ళపై లేత గులాబి రేకుల పసిచేతులు నిమురు కుంటుంటే కెంపుపూలతో కాంతం తన మాతృత్వాన్ని పూజించుకుంటూన్నట్టున్నది.

పురిటిగదిప్రక్కన నేను మంచంపైన పడుకొన్నాను. కొంత దూరాన మాబావమరిది పడుకొని ఏదో చదువుకొంటు న్నాడు. కాంతం విప్పారిన నేత్రాంచలములనంటి కనీనికల దాకా ప్రవహించే తన చూపును సవరించుకొంటూ "మరి– పేరేమిపెడదాము." అన్నది.

"ఏమండోయి మిమ్మలినే."

"ఏమిటి?"

"ఈచిట్టితల్లికి పేరేం పెడదాము?"

" ఏదో ఒకటి పెడదాంలెద్దూ"

"అదిగాదండీ, రేపేగదా బారసాల. అప్పటికప్పటికి

ఏమీ తోచకపోవటం. ఏదో ఒకటి హడవుడిగా వ్రాయటం ఎందుకూ? కాస్తమనం కూడబలుక్కుంటే నయంగదూ?"
అన్నది కాంతం. గుంటలు పడ్డ చెక్కిళ్లలో వెలుగులు చక్కిలిగిలి పెట్టుకున్నవి.

"సరే, అయితే ఏం పేరు పెడదాం"

"అదే బొమ్మలను అడగటం"

"నాకేం తోచటం లేదు. ఇదివరలో అంటే పేర్లు సిద్ధంగా ఉండేవి. మొదటిపిల్లకు మా అమ్మపేరూ, రెండోదానికి మీ అమ్మపేరూ, మూడోబిడ్డకు మా తాతపేరు పెట్టాము. తరువాత పుట్టినవాడికి నీ ఇష్టదైవంయొక్క పేరు పెట్టుకున్నావు. ఇక దీనికి పేరు కుదరటం కష్టమే" అన్నాను నేను.

"ఈదఫా మీకు ఇష్టమైనపేరు పెట్టుకోండి" అన్నది కాంతం నావంకనైన చూడదు. పుట్టుగుడ్డు తెలి మొగములో పుణ్యాలోకాలు వెదుకుతుందా!

"పూర్తిగా నా యిష్టమేనా? అంతదయా!"

"బాగుందండోయ్! మీకూతురకు మీకిష్టమైన పేరు పెట్టుకుంటానికి ఒకరి ఆజ్ఞ ఏమిటి!"

"నాకూతురైతే, నీకూ కూతురేగా?"

"అయితేనేం మీకిష్టమైనపేరు చెప్పండి."

"సరే అయితే, జానకి పెడదాం."

"జానకా?"

"అవును."

"బాగానే ఉందికాని...... ....."

"ఆ కానీ ఏమిటిచెప్పు? ఏదో ఉంది."

"అది కాదండీ, ఏదైనా పేరు పెడితే ముద్దుగా ఉండాలె, మంచి సంగతులు జ్ఞాపకానికి రావాలె"

"ఇప్పుడుమటుకేం జానకి జగన్మాత మహాసాధ్వి, అంతకంటె మంచి పేరేముంటుంది."

"మంచిపేరేకాని, సీత కష్టాలు జ్ఞాపకానికి వస్తవి. అదీగాక నీక్కాడక మునుపు, మీరు నాకు ఉత్తరరామాయణం నాటకం చదివి వినిపించారు. జ్ఞాపకం ఉందా? సీత కష్టాలు చూచి ఏడ్చాను. అప్పటినుంచి ఆపేరు తల్చుకుంటె భయం వేస్తుందండీ?"

"సరే పోనీ మానేద్దాం. ఇంకేదైనా పేరు పెడదాం"

"సుగుణ అని పెడదాం?"

"సుగుణా? ఆ సుగుణ, ఎందుకులే? సుగుణ, వివేకం, అవన్నీ కిరస్తాని పేర్లు"

"ఓహో ఆమాట్లా నిజమే. అదీగాక నీవన్నట్టుగా, పెంకెతనం, మొండితనం లక్ష్యం చేయని పోరాటం మొదలుగా గల సుగుణాలు గలదైతే నెత్తిబిరకాయ అంటే సార్థకమైన పేరు అవుతుంది. మరేమంటావు?"

"శేషగిరి అని పెడితే? ఆ పేరు నాన్నగారి కెంతో ఇష్టం!"

"మీనాన్నకు ఇష్టమైతే నీకు పెట్టాలిసింది. కొండల పేర్లూ నదుల పేర్లనా, పిల్లలకు పెట్టుకోటం! మామాస్టరుగారు

ఒకాయన ఉండేవాడులే. ఆయన శేషాచలం, వింధ్యాచలం హిమాచలం అని పేర్లు మొగపిల్లలకూ, గంగ, యమునా, కృష్ణా, గోదావరీ అని ఆడపిల్లలకూ పేర్లుపెట్టాడు. అట్లాచేయ మంటావా ? ఉంను, ఉంను నాకో పేరు తోచింది. మనకు ఇక పిల్లలు వద్దే. ఇదే ఆఖరు కాన్పు అనుకో. అంచేత కోరుకో ఆ అర్థాన్ని సూచించేటట్లు, ఆసంగతి ఎప్పుడూ జ్ఞాపకానికి వచ్చేటట్లు. సంపూర్ణం అని పేరు పెడదాం. నీవు అడ్డుచెప్పక. అంతే అదే నిశ్చయం ”

“ అయితే బావా, ఒకవేళ ఇంకో పిల్లపుడితే ఏంజేస్తావు ” అన్నాడు మా బావమరిది.

“ పుట్టకూడదని నిశ్చయించుకొన్నాగా ?”

“ అయ్యో, మన నిశ్చయాలు, మనం... .... అన్నది ” కాంతం, ఎత్తిపొడుస్తూ.

“ పుడితే ఎట్లా చెపుదూ” అన్నాడు మా బావమరది.

“ అంతగా పుడితే మంగళహారతి అని పెడతాం మంగళ హారతితో ప్రతి పనీ పూర్తి జేస్తారు. భజనలూ పురాణకాల క్షేపాలూ, పూర్తిఅయిన తరువాత మంగళహారతి ఇస్తారు ” “ ముందు సంపూర్ణం అయిన తరువాతగా మంగళహారతి ” కాబట్టి దీనికి సంపూర్ణం అని పేరు పెడదాం. అమ్మ ! ఏదో ఒకటి తేలింది” అన్నాను నేను.

“బాగానే ఉంది?”

“ముక్కువిరిస్తేగాదు. ఆపేరు పెడితేనేం?”

"చాల్లెండి. పాండిత్యము. మా ఒంగాడు తల్లికి మంచి పేరు పెట్టారూ!" అని పిల్లను చేత మృదుహస్తాలతో నిమిరింది కాంతం"

"సరే పోనీలేవే నీకింతకష్ట మెందుకు. ఊర్వశి అని పెడదాం పోనీ, ఊర్వశి చక్కనిదని ప్రసిద్ధం"

"చాల్లెండి వేళాకోళం. రంభ, ఊర్వశీ, తిలోత్తమా ఇవా మనం పెట్టుకొనే పేర్లు? అయినా ఆభోగంముండల పేరేమిటి?"

"మరి ఎట్లాగే. ఒకాయన ఇట్లాగే పేరు దొరికక పేరు పెటన్ అని నామకరణం చేశాడట. ఇక నాకు తోచటంలేదు. నీయిష్టం"

"నాయిష్ట మెందుకు? మీచిత్త మొచ్చిన పేరు పెట్టుకోండి. నే నొద్దంటే అప్పుడనండి. ఏదో ఆడదాన్ని కాబట్టి చెప్పవలసి నది చెపుతున్నా. శుక్రవారం పుట్టింది, కాబట్టి లక్ష్మి అని పేరు పెట్టుకుంటే ముచ్చటగా ఉంటుంది.

"లక్ష్మి? లక్ష్మి - బాగుంది. "లక్ష్మి, నీనామ మెంత లలిత మహాహా" అని ఒకకవి వ్రాశాడు. బాగుంది. సరే ఇంకేం! అదే పేరు" అన్నాను.

"బావా! ఏమైనా కొత్తపేరు పెట్టరాదూ? ఉత్తర హిందూస్థానంలో వాళ్ళ పేర్లు చూడూ, ఎంతచక్కగా ఉంటవో! కమలాబాయి నెహ్రూ, ఇందుబాల, జటాజూట శిరోమణి, శిరీష కుసుమకోమలి, ఇట్లాంటి పేరుపెడితే, ముందు పేరు వినటానికి ఎంత Poetic గాను శ్రావ్యంగాను ఉంటుంది! పేరు

మనోహరంగా వుండాలి. ఒక పేరు ఒక భావగర్భితమైన ఖండ కావ్యంగా ఉంటుంది. 'The name itself is a beautiful poem' అన్నాడు మా బావమరది.

"నాకూ మంచి పేరంటే సరదా. వాడు చెప్పిన పేర్లలో జాటాజూట శిరోమణి అంటే చంద్రునికి చెందుతుంది. చంద్రుడు చల్లనివాడు. బాగుండి ఆపేరు. చదువుకోనివాళ్ళు చంద్రమ్మ అని పెట్టుకొంటారు. జట్టాజూట శిరోమణి అని పేరు పెడితే ఒక పండిత కుటుంబములోనిదని ముందే తెలుస్తుంది. రెండోది చంద్రుడు కావ్యానికి వస్తువు. వెన్నెలనూ చంద్రుణ్ణీ కవులు ఊరికే మెచ్చుకొంటారు కాబట్టి ఆపేరు పెడదాం" అన్నాను కాంతంతో సరదాపడుతూ.

"ఆపేరు పెడితే అందరూ తిట్టరూ?"

"ఏమి?"

"చంద్రదూషణ అన్ని కావ్యాలలో ఉండదూ?"

"ఆ!, దానికేం, అది వ్యంగార్థంలోగా"

"అదీగాక అమ్మాయి పెద్దదైన తరువాత దాన్ని అంత పెద్ద పేరుతో ఎవరు పిలుస్తారు, అయినా మనపేర్లుకావు అవి. ఎవరో బెంగాలివాళ్ళు పెట్టుకునే పేర్లు మనకెందుకు, మనకు తగినపేరు మనం పెట్టుకొందాం" అన్నది కాంతం.

"సరే, పోనీ లక్ష్మి అని పెడదాం" అన్నాను.

లక్ష్మి నిశ్చయమైపోయింది. మర్నాడు ఇల్లంతా అలంకరించారు. నలుగురు బంధువులూ వచ్చారు. ఇల్లుకళకళలాడు

తున్నది. సీటలమీద కూర్చున్నాం పేరు వ్రాయటానికి. పళ్ళెంలో ముత్యాలలాంటిసన్నబియ్యంపోసి నాముందుపెట్టారు. కళ్ళుమూసుకొని నిద్రపోతున్న బిడ్డకేసి గర్వంగాను సంతోషం గాను చూస్తున్నది కాంతం.

"సరే ఏంపేరు వ్రాయమంటావు ?" అన్నాను.

"సుబ్బలక్ష్మి !" అన్నది కాంతం.

ఈ 'సుబ్బేమిటి' అన్నాను.

"మానాయనమ్మ పిచ్చి తన పేరుకూడా కలపమని ఆడి గింది పాపం. ముసలమ్మగారి మాట తీసివేయటం ఎందుకు ? ఆమె మనస్సు సంతోషిస్తేనే మనకుక్షేమం" అన్నది కాంతం.

"వ్రాయమంటావా ?"

'మీఇష్టం"

'ఇంకా నాయిష్టమేమిటి ? వ్రాస్తున్నానని బంగారపు ఉంగ రం తీసుకొన్నాను. ఇంతలో మానాన్న వచ్చి అబ్బాయీ, మనకు వెంకటేశ్వర్లు ఇంటి ఇలవేల్పు. ప్రతిపేరు ఎదుటా "వెంకట" చేరుస్తున్నాము. నీపేరు అందుకనే వెంకట్రావు అని పెట్టాము. కాబట్టి వెంకటసుబ్బలక్ష్మి అని వ్రాయమన్నాడు. కాంతం నావంక ఓరకంటితో చూచి నవ్వుకొని మామిడి చిగుళ్ళలాగున్న పిల్లగానిచేతులు చెక్కిళ్ళకేసి అదము కొంటున్నది.

"సరే, వ్రాసేదీ కాంతం ?"

"నాదేముంది మీఇష్టం"

"అంతా నాఇష్టమే?" అని ఇంకా ఆలస్యంచేస్తే పేరుకు ఆద్యంతాలలో ఏంజేకుతవో అని వెంటనే వ్రాశేసాను. మా చిట్టి తల్లికి నామకరణం అయింది. వెంకటసుబ్బలక్ష్మి అని పేరు వ్రాస్తేనేం? లక్ష్మి అని పిలుచుకొంటాను. లక్ష్మి అన్న పేరు బాగానే ఉంది అనుకొన్నాను.

పిల్లకు ఎనిమిదో నెలలో మా బావమరిది చూడటానికి వచ్చి, అవీ ఇవీ మాట్లాడుతూ "వెంకటసుబ్బలక్ష్మి ఏమంటు న్నది?" అన్నాడు.

"ఎవరు? " అన్నది కాంతం ఆపేరు ఎప్పుడూవిననట్లు.

"ఎవ రేమిటి? మొన్న పుట్టినదాని పేరు సుబ్బలక్ష్మి కాదుటే?" అన్నాడు మా బావమరిది వాళ్ల అక్కయ్యతో.

అదా! మా "పద్మ" సంగతా? అదుగో "పద్మతల్లి తప్పటడుగులు వేస్తున్నది" అన్నదికాంతం.

"పద్మావతి అని మార్చామురా చిట్టితల్లి పేరు "పద్మా వతి" బాగుందా?"

"బాగుండ కేం! బాగుంది బావేడి?"

"వసారాగదిలో వ్రాసుకొంటున్నారు." అన్నదికాంతం. మా బావమరిది నాగదిలోకి వచ్చాడు నవ్వుతూ. నేనూ సంతో షించి, ఏవో అవీ ఇవీ మాట్లాడుకొన్న తరువాత "బావా, పద్మావతి చేతులకు బంగారపు వత్తులు తెచ్చాను ఇవిగో" అన్నాడు.

"పద్మావతి ఎవరు ?" అన్నాను నేను.

మా బావమరది తెల్లపోయి "కలలో ఉన్నానా, లేకపోతే మీఅందరికి పిచ్చిఎత్తిందా?" అన్నాడు.

"ఏమిటి" అన్నాను నేను.

"మొన్న పుట్టిన దానికి పేరుమార్చి పద్మావతి అనిపెట్టారని అక్కయ్య చెప్పిందే, నీవు పద్మావతి ఎవరు అంటావేం" అన్నాడు.

"ఓహో మా 'సరోజని' సంగతా, దాన్ని నేను సరోజని అని పిలుస్తానులే" అన్నాను.

"మాఅక్కయ్యో?"

"ఆవిడ ఇష్టం ఆవిడిది. ఆవిషయంలో మేము ఇద్దరం పోట్లాడుకొన్నాము."

"అల్లాగా, అయితే పోనిలే. నీవు పెద్దవాడివి నీఇష్టం ప్రకారం సరోజని అని పిలుద్దాము. ఈభాగ్యానికి పోట్లాట ఎందుకూ అన్నాడు. నేనూ సంతోషించాను మాపోట్లాటను మాబావమరిది సద్దేసినందులకు. కాసేపుండి నేను లోపలికి పోయినాను. పసిబిడ్డ చేతులకు బంగారపు వత్తులు తొడిగినారు. పాలమిసమిసలతో మెరుస్తున్న ఆముద్దొచ్చే చేతులకు ఆపచ్చని బంగారపు వత్తులెంతో అందంగా ఉన్నవి.

"మాతల్లి — మా పద్మకు, ఈవత్తులు ఎంత అందంగా ఉన్నవిరా, నానా" అంటూ కాంతం పిల్లను ఎత్తుకొని ఆడిస్తున్నది.

పద్మావతి, పద్మతల్లీ అని అంటూ పిల్లను తన చేతులలోకి

తీసికొని గులాబి రేకులవంటి దాని బుగ్గలు ఎరు పెక్కేటట్లు ముద్దాడుతున్నాడు మా బావమరిది. నేను తెల్లపోయినాను. అక్కా-తమ్ముడూ మహా సంతోషంతో ఉన్నారు. వాళ్ల కళ్లల్లో ఆనందం పొంగి పొరలి పోతూ ఉన్నది, నన్ను జూచిన వాళ్లే లేరు.

నేను బయటికి వచ్చాను. అప్పుడే అస్తమయం అవుతున్నది. రంగు రంగుల చీరలు కట్టుకొన్న వాళ్లెవరో పశ్చిమ దిక్సతి ఒళ్లో ఉన్న సూర్యుని ముద్దాడుతున్నారు. ఆదిక్కు మహా ఆనందంలో పొంగిపోతున్నది. ఇటు ప్రక్కను ఉన్న శుద్ధాష్టమి చంద్రుడు తెల్లపోయి ఆ ఆనందాన్ని చూస్తూ, నిలబడి ఉన్నాడు.

దొరబాబు

మా కాంతానికి సంతానం అయిదుగురు. మహాలక్ష్మీ సమానులు ముగ్గురు; రాజమాన్య రాజపూజితులు ఇద్దరు. ఈ ఇద్దరిలో శ్రీరఘురామ యాజ్ఞవల్క్య జేష్ఠుడు. యాజ్ఞవల్క్య మహాఋషిలాగ మేధావి కావాలని ఉద్దేశించే మా కాంతం వాడికా పేరు పెట్టింది.

అనేకసార్లు నాతో అన్నది మా ఆవిడ. "వీడు అఖండమైన తెలివి తేటలు గలవాడు అవుతాడండీ" అని.

వాడిముఖం చామనచాయలో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. వాడిది గంభీరమైన చూపు. ఠీవిఅయిన నడక కూడానూ.